

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام مساجد

موضوع خطابت روز جمعه

و تقریر و بیان تحریر شده که به تمام خطباء مرکز و ولایات

به هر دو زبان ملی کشور (دری و پشتو) ارسال میگردد

۵/شعبان المعظم/۱۴۴۵هـ، ق موافق ۲۷/دلو/۱۴۰۲هـ، ش

مقام و مرتبه زنان نیک عمل و پرهیزگار در اسلام

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الكبير المتعال، صاحب العز والكمال، والعظمة والجمال، والقدرة والجلال، المنزه عن النقص والزوال، المعبود عند الغدو والأصال، الذي منح المرأة منزلة و مكاناً، وأشهد أن سيدنا محمداً - صلى الله عليه وسلم - خير الخلق والرجال، ورفع عنا الإصر والأغلال، ثم أما بعد.

قال الله سبحانه وتعالى: {يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا} النساء: (۱)

قبل از اسلام زن خیلی دلیل و خار بود و در تمام ادیان جهان هیچ ارزش نداشت، زن در دین یهودیت و نصرانیت سبک و بی ارزش بود، زن در نزد یونانی ها و رومی ها، فارسی ها هیچ نوع ارزش و کرامت انسانی نداشت.

رومی ها میگفتند که زن مخلوق است که نفس ندارد و زندگی اخروی هم ندارد، زن پلیدی است مناسب است که گوشت هم نخورد و باید از صحبت کردن و خندیدن خود داری کند؛ و بودیزم نجات نیست از برای آن کسیکه با زن اتصال دارد، در یهودیت و نصرانیت زن مصدر و مرجع گناه و لعنتی شمرده میشد، در یهودیت و نصرانیت بی بی حوا زن بود که میوه بهشت را خورد و به حضرت آدم هم داد که بخورد و زن سبب این شد که بنی آدم از جنت بیرون کرده شد.

در یهودیت زن مانند مال خرید و فروش و به کرایه داده میشد. در فارسی یان (فرید مزدک) میگفت: که همه فساد ها توسط زن به وجود می آید. از این جهت زن در بین همه مردم مانند آب و آتش مشترک است و هرکس میتواند حاجت خود را از او برآورده کند و وقتی که زن حائضه می شد باید از خانه بیرون کرده شود و هر نوع تماس با آن ناروا است، بدون آن خادمانیکه طعام و آب را به او می برند. در یهودیت هم وقتی که زن حائضه می شد بیرون از خانه برای او خیمه ای نصب کرده میشد، و رابطه را با او قطع میکردند. قبل از اسلام زن در بین عرب حیثیت مال و متاع را داشت و مانند: عام حیوانات با او معامله میکردند، در زمان جاهلیت زن از میراث محروم بود. بلکه زنها به میراث داده می شدند و وقتی که پدر وفات میکرد فرزند بزرگ متوفی، زن پدر خود را نکاح میکرد و یا تا وقتی آنرا نگاه میکرد که زن به دادن مهر خود، خود را رها کند، در زمان جاهلیت تعدادی از مردم از طرف شب به زن داخل میشدند و با او تجاوز گروهی یعنی (زنا میکردند) و وقتی که طفل پیدا میشد زن میگفت: این فرزند فلانی است. در زمان جاهلیت زن را به نزد شخص پهلوان میفرستادند تا اینکه او بچه قوی بدنیا آورد. بعضی قبایل دختران خود را از بابت شرم زنده به گور میکردند.

تا عصر کنونی اینطور یک دین و قانونی در طول ادوار تاریخ وجود ندارد که از برای زن نیک عمل اینطور حق، عزت، قدر دانی، مقام و مرتبه داده باشد. چیزی که دین اسلام داده است. اسلام به زنهای نیک عمل در تمام ابعاد زندگی ایشان توجه خاص کرده است از همان وقتی که به صفت دختر به دنیا آمده او را عزت و محترم شمرده است. و کسیکه تعلیم و تربیه درست او را به عهده گیرد از طرف الله جل جلاله مستحق ثواب خاص میگردد. و اگر به صفت زن هم باشد اسلام در باره آن با رویه نیک امر کرده و فرموده است که حق او را پوره بدهید و مردم را از ظلم و بی عزتی در باره او منع کنید.

الله تعالی در آیات زیاد قرآن کریم زنها را بامردها یکجا ذکر کرده است و هردو را در کرامت انسانی و اعمال اخلاقی برابر شمرده است و از برای هر یکی اینطور حقوق و مسئولیتهای تعیین کرده است که به فطرت و طبیعت ایشان مطابقت دارد .

اوصاف زن پرهیزگار:

الله تعالی به نکاح دادن زنان پرهیزگار و نیک عمل امر کرده است: { وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ } . النور الآية ۳۲

ترجمه: و مردان و زنان بی شوهر خود را و بردگان و کنیزان نیک خویش را به نکاح یکدیگر در آورید و اگر فقیر باشند الله از فضل و کرم خویش ایشان را توانگر میگرداند الله گشایش گر و دانا است.

رسول الله صلی الله علیه و سلم فرموده است: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ تُنَكِّحُ الْمَرْأَةَ لِأَرْبَعٍ لِمَالِهَا وَلِحَسْبِهَا وَجَمَالِهَا وَلِدِينِهَا فَأَظْفَرُ بِذَاتِ الدِّينِ تَرَبَّتْ يَدَاكَ). صحيح البخاري ت (۱۲ / ۵۷۵)

در حدیث فوق به صفت ذات الدین تأکید شده است زیرا که زن دیندار باشد و دینداری اساس همه صفات نیکو هست، آن صفاتی که زن دیندار را شامل میشود بعضی آنها قرار ذیل است:

۱- عقیده سالم: عقیده سالم که به اهل سنت و الجماعت موافق باشد اساس همه اعمال نیک شمرده میشود، و اگر اهل ضلالت باشد آنرا ذات الدین و یادین دار شمرده نمیشود.

۲- اطاعت شوهر: زن دیندار از شوهر خود اطاعت میکند زیرا که او فرمانبردار امر الله جل جلاله و رسول الله صلی الله علیه و سلم است. الله جل جلاله و رسول الله صلی الله علیه و سلم ایشان را به اطاعت شوهران امر کرده است.

(عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ: قِيلَ لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَيُّ النِّسَاءِ خَيْرٌ؟ قَالَ: الَّتِي تَسْرُهُ إِذَا نَظَرَ، وَتُطِيعُهُ إِذَا أَمَرَ، وَلَا تُخَالَفُهُ فِي نَفْسِهَا وَمَالِهَا بِمَا يَكْرَهُ). مسند أحمد (۱۵ / ۳۶۰)

ترجمه: ابی هریره میگوید: کسی از رسول الله صلی الله علیه و سلم پرسید که کدام یکی از زنها بهتر است؟ فرمودند: آن زنیکه هر وقت شوهر به او نظر کند خوشحال شود و وقتیکه او را امر کند از امر او اطاعت کند، و درباره نفس و مال چیزی را که شوهر ÷ خوش ندارد مخالفت نمی کند.

در حدیث شریف دیگر آمده است: (الدُّنْيَا كُلُّهَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ). رواه مسلم ۱۴۶۸

دنیا همه متاع است و بهترین متاع دنیا زن صالحه و دیندار است.

۳- در کارهای خیر با شوهر کمک کردن: زن دیندار و نیک عمل در امور دین و ایمان مددگار شوهر خود میباشد او را به طاعت امر میکند و از بی دینی و حرام منع میکند.

در حدیث شریف آمده است که رسول الله صلی الله علیه و سلم به عمر فاروق فرمودند: آیا شمارا من به بهترین مال و کنز خبر ندهم که شخصی او را ذخیره میکند؟ آن بهترین مال و دولت عبارت است از قلب شاکر، زبان ذاکر و وزن مسلمان است. (رواه الترمذی ۳۰۹۴).

۴- زن دیندار نیکو کار و صالحه میباشد: زن فرمانبردار پروردگار خود میباشد و وقتی که شوهر او مسافر باشد او خانه و آبروی آنرا حفاظت میکند از همه مهمتر اینکه اولاد های خود را تربیه اسلامی میدهد.

الله تعالی فرموده است: (فَالصَّالِحَاتُ : قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ). (النساء: ۳۴) ترجمه: پس زنان نیکو کار، فرمانبردار و در غیاب شوهران به سبب حفظ الله پاسدار اند.

زن نیکو قبول کند امر شوهر را و در غیاب شوهر مال و آبروی او را حفاظت میکند. از این رو الله جل جلاله حقوق آنها را بالای شوهر حفاظت کرده است.

در حدیث شریف آمده است : (عَنْ سَعْدِ بْنِ أَبِي وَقَّاصٍ قَالَ : قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ : (أَرْبَعٌ مِنَ السَّعَادَةِ : الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ ، وَالْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ ، وَالْجَارُ الصَّالِحُ ، وَالْمَرْكَبُ الْهَيِّئُ ، وَأَرْبَعٌ مِنَ الشَّقَاوَةِ : الْجَارُ السُّوءُ ، وَالْمَرْأَةُ السُّوءُ ، وَالْمَسْكَنُ الضَّيِّقُ ، وَالْمَرْكَبُ السُّوءُ) . صحیح ابن حبان (۳۴۰/۹)

سعید بن ابی وقاص میگوید : رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده: چهار چیز از جمله سعادت و نیکبختی است: زن دیندار و صالحه، خانه وسیع، همسایه نیک، سواری آرام و خوب، و چهار چیز از جمله بدبختی ها اند: همسایه بد، زن بد، خانه تنگ، و سواری خراب.

۵- دینداری وسیله دخول جنت است: زن دیندار اطاعت کننده پروردگار و شوهر خود میباشد، اینچنین زنها خیلی با عزت و اکرام به جنت داخل میشوند و به آنها گفته میشود از هر دروازه که میخواهید به جنت داخل شوید.

رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است : (إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ حَمْسَهَا وَصَامَتْ شَهْرَهَا وَحَفِظَتْ فَرْجَهَا وَأَطَاعَتْ زَوْجَهَا قِيلَ لَهَا ادْخُلِي الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ شِئْتَ). (رواه أحمد ۱۶۶۴)

یعنی: وقتی که زنی پنج وقت نماز را اداء کند، روزه رمضان را بگیرد، آبروی خود را حفاظت و از شوهر اطاعت کند، به او گفته میشود از هر دروازه که میخواهید به جنت داخل شوید.

پس معلوم شد که دینداری زن خیلی اهمیت دارد و دینداری زن سبب نیکبختی دنیا و آخرت میشود.

مثال مقام و مرتبه زنها پرهیزگار و نیک عمل در اسلام:

۱- دین اسلام به زنان پرهیزگار و نیک عمل آنقدر مقام و مرتبه داده است که یک سوره مکمل را بنام ایشان نازل کرده است (سورة النساء) که در آن احکام میراث زنها و مرد ها بیان شده است که در زمان جاهلیت زنها از میراث محروم بودند.

۲- مقام و مرتبه زنها پرهیزگار از این به صراحت معلوم میشود که در قرآن کریم کلمه (امراة) ۲۶ جای ذکر شده است و کلمه (النساء) ۵۹ تکرار شده است که مجموعاً (۸۵) مرتبه میشود که این از برای مقام و مرتبه زن دلیل واضح است.

به طور خاص در قرآن کریم صفت دو زن بیان شده است که یکی مریم علیها السلام و دیگر آسیه زن فرعون. (وَصَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ . وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ عَلَيْهَا إِتْقَانُهَا) (التحریم: ۱۲)

ترجمه: و همچنین سرگذشت مریم دختر عمران را به طور مثال بیان کرده است که دامن خود را پاک نگهداشت پس ما از روح متعلق به خود در آن دمیدیم و سخنان پروردگارش را و کتابهای او را تصدیق کرد و از مطیعان و فرمانبرداران بود.

۳- در دین مقدس اسلام زندهای پرهیزگار و نیک عمل مانند: مردها از کمال انسانیت، احترام و عزت برخوردار اند و زندهای نیک عمل مومنه مانند: مردان در احکام الهی مکلفیت دارند اگر عمل نیک را انجام بدهند الله تعالی به ایشان اجر میدهد و در این قسمت زن و مرد کدام فرقی ندارد که این از طرف الله درباره مقام و مرتبه زن و ارزش و اهتمام آن دلیل بزرگی است. الله تعالی فرموده است: (مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ). [النحل: ۹۷].

ترجمه: هر کس عمل نیک انجام دهد چه مرد باشد و چه زن و او مومن باشد البته برای او در دنیا زندگی پاکیزه میبخشیم و البته پاداش آنها را در آخرت مطابق نیکوترین اعمال شان خواهیم داد.

در یک حدیث طولانی از حضرت عایشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: (إِنَّمَا النِّسَاءُ شَقَائِقُ الرِّجَالِ). سنن أبی داود-ن (۹۵/۱)

ترجمه: یقیناً زن هم مانند مرد است در طبیعت.

۴- الله تعالی در قرآن کریم زندهای نیک عمل، صالح و پرهیزگار را توصیف کرده است که این دلیل بزرگ به مقام و مرتبه آنها است. الله تعالی فرموده است: (إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصَدِّقِينَ وَالْمُتَصَدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا) [الأحزاب: ۳۵].

ترجمه: بی گمان مردان مسلمان و زنان مسلمان و مردان مومن و زنان مومنه و مردان اطاعت گذار و زنان اطاعت گذار و مردان راستگو و زنان راستگو و مردان شکیبا و زنان شکیبا و مردان فروتن و زنان فروتن و مردان صدقه دهنده و زنان صدقه دهنده و مردان روزه دار و زنان روزه دار و مردان پاک دامن و زنان پاکدامن و مردانیکه الله را به کثرت یاد میکنند و زنانیکه الله را به کثرت یاد میکنند الله برای همه ایشان مغفرت و پاداش بزرگی را مهیا کرده است.

۵- در جاهلیت به زنها هر نوع ظلم میشد که دین مقدس اسلام از هر نوع ظلم جلو گیری کرده است اگر در بین زن و شوهر مشاجره رخ بدهد وزن سرکش شود الله تعالی فرموده است که در این صورت هم شما بالای زن ظلم نکنید. الله تعالی فرموده است: (الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ بِمَا فَضَّلَ اللَّهُ بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَبِمَا أَنْفَقُوا مِنْ أَمْوَالِهِمْ فَالصَّالِحَاتُ قَانِتَاتٌ حَافِظَاتٌ لِّلْغَيْبِ بِمَا حَفِظَ اللَّهُ وَاللَّاتِي تَخَافُونَ نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَاهْجُرُوهُنَّ فِي الْمَضَاجِعِ وَاضْرِبُوهُنَّ فَإِنْ أَطَعْنَكُمْ فَلَا تَبْغُوا عَلَيْهِنَّ سَبِيلًا إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا كَبِيرًا) النساء: (۳۴)

ترجمه: مردان بر زنان سرپرست اند به سبب اینکه بعضی آنها را بر بعضی برتری داده است و به این سبب که از مالهایشان خرج میکنند پس زنان نیکو کار، فرمانبردار و در غیاب شوهران به سبب حفظ الله پاسدار اند و زنانیکه از سرکشی آنها بیم دارید آنها را پند دهید و در خواب گاه از آنها دور شوید و آنها را بزنید پس اگر از شما فرمانبرداری کنند هیچ راه جدائی را برای آنها مجوئید شکی نیست که الله برتر و بزرگوار است.

اگر در این آیت فکر کنیم می بینیم که در آن گفته شده است که بازنان سرکش هم از طریق مهربانی و عمل تدریجی به پیش بروید. اول به او نصیحت کنید سپس جای خواب خود را جدا کنید اگر به این دو چیز اصلاح نشد سپس آنها را بزنید ولی به شرط اینکه ضرب شدید و شکننده نباشد. این از جانب الله تعالی دلیل به عزت و تکریم زن میباشد.

۶-اسلام با زنان به معامله نیک و زندگی پسندیده امر نموده و فرموده است: (وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنَّ كَرِهَتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا). النساء: (۱۹)

ترجمه: وبا زنان به طور شایسته رفتار کنید پس اگر شما آنها را خوشبین نباشید پس شاید شما چیزی را خوشبین نباشید والله در آن خیر فراوانی قرار داده باشد.

و در آیه دیگری آمده است: (وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ) البقرة: ۲۲۸

ترجمه: زنان را همچون حقی است که بر آنها است به وجه پسندیده.

نسبت به همه شخصیت عالی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم همیشه با ازواج خود زندگی خوشی را میگذراند وبا ازواج خوش اخلاقی و مهربانی میکرد وبا ایشان خنده هم میکرد حتی تا اینکه با حضرت عایشه رضی الله عنها یکبار در دویدن مسابقه کرد گاهی وقت همه ازواج خود را در یک خانه جمع میکرد و یکجا طعام میخوردند سپس هرکس به خانه خود میرفت. تفسیر ابن کثیر (۲/ ۲۴۲)

۷-دین مقدس اسلام برای زنان آنقدر مقام و مرتبه بزرگ داده است که اگر کسی به آبروی زنهای نیک عمل بی عزتی میکند و به آنها نسبت زنا میدهد و تهمت خود را به دلائل قوی ثابت کرده نتواند، قذف گویند را هشتاد دره زده میشود. الله تعالی فرموده است: (وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ). النور: ۴.

ترجمه: و کسانی که زنان پاکدامن را به زنا متهم میکنند سپس برای ادعای خود چهار گواه نمی آورند پس ایشان را هشتاد تازیانه بزیند و شهادت آنها را هیچ گاه نپذیرید و آنها فاسقان اند.

کسیکه به زنهای نیک عمل پرهیزگار تهمت وارد کند در دنیا و آخرت ملعون اند. الله تعالی فرموده است: (إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعْنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ). النور: ۲۳.

ترجمه: یقیناً کسانی که زنان پاکدامن بی خبر از هر گونه آلودگی و با ایمان را به زنا متهم میسازند در دنیا و آخرت مورد لعنت قرار میگیرند و ایشان را عذاب بزرگی است.

۸- در زمان جاهلیت اعراب جاهل دختران خود را زنده به گور میکردند، الله تعالی این کار ایشان را حرام قرار داد و به عاملین این اعمال در آخرت جزای سنگین داده میشود. الله تعالی فرموده است: (وَإِذَا الْمَوْءُودَةُ سُئِلَتْ * بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ). التکویر: ۸

ترجمه: و هنگامیکه دختران زنده در گور شده پرسیده شوند؛ به سبب کدام گناه کشته شده اند.

۹- قبل از اسلام مردمان جاهل به پیدایش دختر غمگین میشدند، اما دین مقدس اسلام قباحت این کار ایشان را بیان کرد و بزرگ نمودن دختر را پرده از آتش جهنم قرار داده و بزرگ کردن دختر را سبب رفاقت رسول الله صلی الله علیه وسلم قرار داده است: (وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ. يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَّا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ) النحل: (۵۹)

ترجمه: و هنگامیکه یکی آنها به تولد دختر مژده داده می شد چهره اش سیاه میگردید در حالیکه از خشم و اندوه مملو میشد؛ بخاطر این مژده بدی که داده شده بود از قوم پنهان میشد و در فکر فرو رفته با خود میگفت: آیا با خواری و رسوائی او را نگهدارد یا در خاک پنهانش کند آگاه باشید که مشرکان قضاوت بدی میکردند.

امام اندلسی در تفسیر این آیت میگوید: (ثم استقبح الله سوء فعلهم وحكمهم بهذا في بناتهم و رزق الجميع على الله انتهى). فعلق ألا ساء ما يحكمون بصنعهم في بناتهم). تفسیر البحر المحیط (۵/ ۴۱۲)

سپس الله تعالى این کار بد ایشان را قبیح شمرده و این حکم شان را هم قبیح پنداشته در باره دختران در حالیکه الله تعالى رازق همه است و فرمود: آگاه باشید! بسیار فیصله بدی است که اینها میکنند در باره دختران.

و در یک حدیث شریف آمده است: (عن أنس - رضي الله عنه - ، عن النبي - صلى الله عليه وسلم - ، قَالَ: (مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ كَهَاتَيْنِ . وَضَمَّ أَصَابِعَهُ) . رواه مسلم .

ترجمه: از انس رضی الله عنه روایت است که نبی علیه السلام فرمودند: کسیکه دو دختر را تربیه کند تا اینکه به جوانی برسند این شخص با من در روز قیامت مانند این انگشتان مییابد. وانگشتان خود را باهم پیوست کرد.

امام نووی رحمه الله در شرح جمله (عال) میگوید: (قام عليهما بالمؤنة والتربية) که آنها را تربیه کند و ضروریات ایشان را بر آورده کند. شرح النووی علی مسلم

در حدیث شریف دیگر آمده است از حضرت عایشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: (...مَنْ يَلِي مِنْ هَذِهِ الْبَنَاتِ شَيْئًا فَأَحْسَنَ إِلَيْهِنَّ كُنَّ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ) صحیح البخاری (۱۶۹/۱۵)

ترجمه: کسیکه سر پرستی کند از این دخترها در یک چیزی و به ایشان نیکی کند این دختران میشوند پرده ای در مقابل آتش جهنم.

و در یک حدیث شریف آمده است: (عن أبي سعيد الخدري رضي الله عنه قال : قال رسول الله صلى الله عليه وسلم : مَنْ كَانَ لَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ ، أَوْ ثَلَاثُ أَخَوَاتٍ ، أَوْ بَنَاتٍ ، أَوْ أُخْتَانٍ فَأَحْسَنَ صُحْبَتَهُنَّ وَاتَّقَى اللَّهَ فِيهِنَّ فَلَهُ الْجَنَّةُ) . رواه الترمذي

ترجمه: از ابو سعید خدری رضی الله عنه روایت است او میگوید: که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمودند: کسیکه سه دختر و یا سه خواهر یا دو دختر و یا دو خواهر داشته باشد و به آنها رویه خوب بکند و در حق ایشان از الله تعالی بترسد از برای او جنت است.

۱۰- قبل از اسلام در زمان جاهلیت مردم کنیزان خود را به زنا کردن مجبور میکردند، دین مقدس اسلام از این کار منع کرد و فرمودند: که دختران باکره و جوان را به بد کاری و زنا مجبور نکنید که این خود به مقام و منزلت زنهای پرهیزگار دلالت میکند. الله تعالی فرموده است: (وَلَا تُكْرِهُوا فَتِيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِيَبْتِغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَنْ يُكْرِهِنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِنْ بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَحِيمٌ). النور: ۳۳

ترجمه: و کنیزان تانرا اگر آنها میخواهند پاک باشند به زنا مجبور نکنید تا به وسیله آنها متاع زندگانی دنیا را بدست آورید و کسیکه آنها را به زنا مجبور میکند یقیناً الله بعد از مجبور ساختن آنها آمرزگار و مهربان است.

۱۱- دین مقدس اسلام دلیل کردن زن را حرام قرار داده است. در حدیث شریف آمده است که در صورت زن مزیند و به او نگوئید که تو قبیح استی، زیرا که به اینها زن احساس ذلت میکند.

در حدیث شریف آمده است: عن معاوية بن حيدة رضي الله عنه قال : قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا حَقُّ زَوْجَةٍ أُحْدِنَا عَلَيْهِ؟ قَالَ أَنْ تَطْعَمَهَا إِذَا طَعِمْتَ ، وَتَكْسُوَهَا إِذَا اكْتَسَيْتَ ، وَلَا تَضْرِبَ الْوَجْهَ ، وَلَا تُقَبِّحْ ، وَلَا تَهْجُرْ إِلَّا فِي الْبَيْتِ). رواه ابوداود و ابن ماجه

ترجمه: از معاویه بن حیده رضی الله عنه روایت است که میگوید: که من گفتم ای رسول خدا! حق یکی از ما زنان بر شوهر چیست؟ فرمودند: اینکه او را خوراک بدهد از چیزیکه خود او میخورد و او را لباس بدهد از آن جمله لباسیکه خود میپوشد و در صورت او نزند و او را بد شکل نشمارد و از او جدائی نکند مگر در خانه.

در حدیث شریف دیگر آمده است: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَخِيَارُكُمْ خِيَارُكُمْ لِنِسَائِهِمْ خُلُقًا). سنن الترمذی

ترجمه: از ابوهریره رضی الله عنه روایت است میگوید که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: کامل ترین شخص از لحاظ ایمان کی است؟ کامل ترین شخص از لحاظ ایمان کسی است که دارای اخلاق نیکو باشد و بهتر در بین شما کسی است که بهتر باشد برای زن خود در اخلاق.

۱۶-مقام و مرتبه زن و قتیکه بیوه میباشد.

در حدیث شریف آمده است: (عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ قَالَ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ السَّاعِي عَلَى الْأَرْمَلَةِ وَالْمَسْكِينِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ الْقَائِمِ اللَّيْلِ الصَّائِمِ النَّهَارَ). صحیح البخاری (۱۳/ ۳۸۵)

ترجمه: از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم فرموده است: تلاش کننده مال برای کمک کردن بیوه و مسکین مانند: مجاهد فی سبیل الله است یا مانند شخص نمازگذار در شب یعنی نماز تهجد و مانند روزه گیرنده در روز.

۱۷-زن پرهیزگارجای سکون و آرامش از برای شوهر خود است. الله تعالی فرموده است: (هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا). الأعراف: ۱۸۹. ترجمه: او است آنکه شمارا از یک نفس آفرید و از همان نفس همسرش را آفرید تا در کنار او آرام گیرد.

۱۸-دین مقدس اسلام زنها را تمام آن حقوقی را داده است که انسان به آن ضرورت دارد مانند: میراث، نفقه، مسکن، و اختیار در انتخاب شوهر و قتیکه بالغ باشد و غیره حقوقیکه تفصیل آن در اینجا نمی گنجد.

۱۹-اسلام زن را اهل نظر و مشوره گردانیده است. از همین جهت نبی علیه السلام مشوره های نیک ازواج خود را می شنید و به آن عمل میکرد مانند: مشوره ام سلمه رضی الله عنها که در روز حدیبیه به رسول الله صلی الله علیه وسلم مشوره داد، و آن اینکه در صلح حدیبیه نبی علیه السلام به صحابه امر کرد که خود را از احرام بیرون کنند و بدون عمره به سوی مدینه بازگشت کنند سه بار نبی علیه السلام این امر را تکرار کرد اما صحابه کرام به امید اینکه شاید در فیصله پیامبر تغییر بیاید این امر را عملی نکردند نزد ام سلمه آمد و به او گفت: این مردم چه میکنند؟ ام سلمه رضی الله عنها به او گفت: ای رسول خدا! به هیچ کس چیزی مگو خودتان هدیه تانرا حلال کنید و سر خود را بتراشید وقتی شما این کار را کردید صحابه هم اینطور میکنند نبی علیه السلام مشوره ام سلمه را قبول کرد و هدیه خود را حلال کرد و سر مبارک خود را تراشید صحابه کرام هم شروع کردند هدایای خود را حلال کردند و خویشان را از احرام خارج کردند. [الرحیق المختوم]

یا مانند ام المؤمنین عائشه رضی الله عنها که یک فقیه و حافظ احادیث بود در بیشتر موارد با صحابه کرام در مسائل فقهی و علمی اختلاف نظر داشت.